

Pāvesta Franciska vēstījumā 57. Pasaules miera dienai - Vai mums jāpārvērš zobeni par arkliem?

Pāvesta Franciska vēstījumā 57.
Pasaules miera dienai galvenā
uzmanība pievērsta mākslīgā
intelekta (AI) un miera
mijiedarbībai.

28.12.2023

Pāvesta Franciska vēstījumā 57. Pasaules miera dienai galvenā uzmanība pievērsta mākslīgā intelekta (AI) un miera mijiedarbībai. Viņš uzsver ētisko vadlīniju un starptautisko tiesību nozīmi mākslīgā intelekta attīstībā, lai tā atbilstu cilvēka cieņai un kopējam labumam. Pāvests uzsver mākslīgā intelekta potenciālu pārveidot sabiedrību un ar to saistītos riskus, iestājoties par tā atbildīgu izmantošanu. Viņš aicina uz iekļaujošu dialogu un globālu sadarbību, lai nodrošinātu, ka mākslīgais intelekts dod pozitīvu ieguldījumu cilvēces un miera veicināšanā, vienlaikus brīdinot par tā ļaunprātīgu izmantošanu nevienlīdzības un konfliktu saasināšanā.

Pāvesta Franciska vēstījums Pasaules miera dienai 2024. gadā sniedz visaptverošu un pārdomātu analīzi par mākslīgo intelektu (AI) un tā ietekmi uz cilvēci, ētiku un mieru.

Piedāvājam tekstā izklāstīto galveno tēmu un nostādņu analīzi:

-Līdzsvarots skatījums uz tehnoloģijām: Pāvests pieņem līdzsvarotu skatījumu uz zinātni un tehnoloģijām. Viņš atzīst to nozīmīgo ieguldījumu cilvēces progresā, bet vienlaikus brīdina par briesmām un ētiskajām problēmām, ko tās rada. Šis divējāda skatījums ir izšķirošs, lai izprastu Baznīcas nostāju attiecībā uz mūsdienu tehnoloģiskajiem sasniegumiem.

-Cilvēka cieņa un ētika priekšplānā: Pāvesta vēstījumā galvenā uzmanība tiek pievērsta cilvēka cieņai un mākslīgā intelekta ētiskai izmantošanai. Viņš aicina mākslīgo intelektu attīstīt un izmantot tā, lai tiktu ievērotas tādas cilvēka pamatvērtības kā taisnīgums, privātums un uzticamība. Šāda pieeja atspoguļo dziļas bažas par iespējamo dehumanizāciju, kas

varētu rasties neregulētas tehnoloģiskās attīstības rezultātā.

- Mākslīgais intelekts un sabiedrības struktūra: Vēstījumā uzsvērtā mākslīgā intelekta un mašīnmācīšanās dziļā ietekme uz sabiedrību un kultūru. Pāvests norāda uz šo tehnoloģiju potenciālu ietekmēt cilvēku uzvedību, izplatīt dezinformāciju un pārkāpt privātumu. Viņa bažas par mākslīgā intelekta radītajiem aizspriedumiem un to sociālajām sekām atspoguļo dziļu izpratni par šo tehnoloģiju tālejošajām sekām.

-Tehnokrātiskā paradigma un cilvēka ierobežojumi: Pāvests Francisks brīdina par tehnokrātisko paradigmu, kas priekšroku dod efektivitātei un tehnoloģiskajam progresam, bieži vien uz ētisko apsvērumu un cilvēcisko vērtību rēķina. Viņš uzsver, cik svarīgi ir apzināties cilvēka ierobežojumus un

algoritmu nespēju pilnībā atkārtot cilvēka pieredzes bagātību.

-Ētiskie izaicinājumi un atbildība:

Vēstījumā plaši apspriesti mākslīgā intelekta radītie ētiskie izaicinājumi, jo īpaši tādās jomās kā nodarbinātība, sociālais taisnīgums un personas brīvības. Francisks mudina izstrādātājus, ieviešanas veicējus un iestādes uzņemties juridisko atbildību, uzsverot nepieciešamību pēc globāliem ētikas standartiem un regulatīviem ietvariem.

-Mākslīgais intelekts karadarbībā:

Pāvests pauž nopietnas bažas par mākslīgā intelekta izmantošanu militāros nolūkos, jo īpaši attiecībā uz nāvējošiem autonomiem ieročiem. Viņš uzsver ar šādām tehnoloģijām saistīto morālo atbildību, uzstājot uz cilvēcisku pārraudzību un kara depersonalizācijas draudiem.

-Ietekme uz izglītību: Francisks atzīst izglītības nozīmi sabiedrības sagatavošanā mākslīgā intelekta radītajiem izaicinājumiem. Viņš iestājas par izglītības sistēmām, kas veicina kritisku domāšanu un ētisku izpratni par tehnoloģijām, uzsverot, ka jaunajai paaudzei ir jāapbruņo prasmes, kas ļautu atbildīgi orientēties tehnoloģiju pārvaldītajā pasaulē.

-Starptautiskā sadarbība un tiesības: Visbeidzot, pāvests aicina uz starptautisku sadarbību mākslīgā intelekta regulēšanā. Viņš saskata nepieciešamību pēc saistoša starptautiska līguma, lai nodrošinātu, ka mākslīgā intelekta attīstība kalpo cilvēcei un mieram, uzsverot nepieciešamību pēc saskaņotiem globāliem centieniem šāda universāla izaicinājuma priekšā.

Kopumā pāvesta Franciska vēstījums ir dziļš aicinājums mākslīgā intelekta attīstībā un izmantošanā izmantot uz cilvēku vērstu pieeju. Viņš mudina pasauli apsvērt mākslīgā intelekta ētiskās, sociālās un kultūras sekas un nodrošināt, lai tehnoloģiskais progress atbilstu cilvēka cieņas, taisnīguma un kopējā labuma vērtībām. Viņa pārdomas kalpo kā morālais kompass strauji mainīgajā mākslīgā intelekta ainavā.

Pilns teksts ir pieejams [https://
www.vatican.va/content...](https://www.vatican.va/content...)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/lv-lv/article/pavesta-
franciska-vestijuma-57-pasaules-miera-
dienai-vai-mums-japarvers-zobeni-par-
arkliem/](https://dev.opusdei.org/lv-lv/article/pavesta-franciska-vestijuma-57-pasaules-miera-dienai-vai-mums-japarvers-zobeni-par-arkliem/) (9.08.2025)